

การวิเคราะห์งบการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลำปาง จำกัด

An Analysis of Financial Statement of the Lampang Teacher Saving Cooperative

ประคอง เจนคุณาวัฒน์¹ วรณา เทพฉิม² และ มณีรัตน์ เชื้อนมนณี³
Prakong Chenkhunawat¹ Wanna Thepchim² and Maneerat
Khueanmanee³

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลำปาง จำกัด ในการประเมินความเสี่ยงและความเหมาะสมของการบริหารเงินทุน โดยเปรียบเทียบงบการเงินในปี 2563 กับ ปี 2560 และใช้อัตราส่วนทางการเงินกับอัตราร้อยละตามแนวนอนเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมของการประเมินความเสี่ยงและความเหมาะสมของการบริหารเงินทุน ด้านสภาพคล่อง ในปี 2563 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเท่ากับ 0.09 เท่า ซึ่งลดลงจากปี 2560 เท่ากับ 0.03 เท่า มีการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์หมุนเวียน ลดลงจากปี 2560 เท่ากับ 0.11 เท่า ส่วนสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนเพิ่มขึ้นจากปี 2560 เท่ากับ 0.09 เท่า สัดส่วนเงินลงทุนคิดเป็นร้อยละ 99.99 จากเงินลงทุน และคิดเป็น 9.38 เท่า ของหุ้นในชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยการลงทุนดังกล่าวมีระเบียบกำกับไว้เกี่ยวกับการค้ำประกัน ซึ่งอาจต้องบริหารสภาพคล่องและรับความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุนด้วย แสดงให้เห็นถึง การขาดสภาพคล่องของสินทรัพย์หมุนเวียนระยะสั้น ไม่เหมาะกับการนำไปลงทุนในหุ้น

ด้านความสามารถในการจ่ายชำระหนี้อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ ในปี 2563 เท่ากับ 0.63 เท่า เพิ่มขึ้นจากปี 2560 เท่ากับ 0.02 เท่า อัตราส่วนส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์ ในปี 2563 เท่ากับ 0.37 เท่า ลดลงจากปี 2560 เท่ากับ 0.02 เท่า อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ในปี 2563 และปี 2560 เท่ากับ 1.54 เท่า แสดงว่ามีลงทุนในสินทรัพย์รวมถึงการบริหารเงินทุนโดย

27 ใช้แหล่งเงินทุนภายนอก บ่งบอกถึงความเสี่ยงสูง ส่วนประสิทธิภาพในการทำกำไร พบว่าอัตรา
28 ผลตอบแทนจากสินทรัพย์ปี 2563 คิดเป็นร้อยละ 2.29 ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 0.43 รวมถึง
29 อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น ปี 2563 คิดเป็นร้อยละ 5.83 ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ
30 1.08 แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการกำไรมีแนวโน้มที่ลดลง

31 ส่วนผลการวิเคราะห์รายได้และค่าใช้จ่ายด้วยการใช้อัตราร้อยละตามแนวนอน พบว่า
32 รายได้จากดอกเบี้ยรับเงินให้กู้และดอกเบี้ยรับเงินฝาก ปี 2563 ลดลงจากปีบัญชี 2560 คิดเป็น
33 ร้อยละ 11.22 และร้อยละ 71.50 ตามลำดับ ส่วนผลตอบแทนจากเงินลงทุนปี 2563 เพิ่มขึ้นจาก
34 ปี 2560 ร้อยละ 2,742.92 เป็นผลมาจากในปี 2560 มีการนำเงินไปลงทุนเพิ่มขึ้น และยังไม่ครบ
35 กำหนดเวลาของการได้รับเงินปันผลทำให้ผลตอบแทนจากเงินลงทุนในปี 2560 มีจำนวนต่ำมาก
36 เมื่อเทียบกับปี 2563 ทั้งนี้จึงควรมีการพิจารณาถึงความน่าเชื่อถือของสถาบันการเงินที่นำเงินไป
37 ลงทุนเพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันความเสี่ยง รวมถึงการลงทุนที่อาจไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์
38 ของการจัดตั้งสหกรณ์ และการวิเคราะห์ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก และเงินกู้ยืมระยะสั้น ปี 2563
39 เพิ่มขึ้นจากปี 2560 คิดเป็นร้อยละ 0.04 และ 0.05 ตามลำดับ สอดคล้องกับรายได้ออกรับ
40 ส่วนดอกเบี้ยเงินกู้ยืมระยะยาว ปี 2563 ลดลงจากปี 2560 คิดเป็นร้อยละ 0.56 แสดงให้เห็น
41 ถึงการบริหารต้นทุนการเงินที่ดีขึ้น ส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ทั้งหมดพบว่า มีการบริหาร
42 จัดการและควบคุมได้เป็นอย่างดี เห็นได้จาก ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ และเกี่ยวกับสมาชิก
43 ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 8.59 และร้อยละ 50.50 ตามลำดับ แต่ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่ดินอาคาร
44 และอุปกรณ์และอื่น ๆ ที่มีค่าร้อยละที่เพิ่มขึ้นจากปี 2560 เท่ากับ 2,257.35 และร้อยละ
45 1,256.39 เป็นผลมาจากคำพิพากษากรณีการจัดซื้อที่ดิน และหนี้สงสัยจะสูญ ทั้งนี้สหกรณ์
46 ออมทรัพย์ครูลำปาง จำกัด ควรพิจารณาให้มีการจัดหาแหล่งเงินทุนที่มีดอกเบี้ยต่ำ เพื่อเสริมสภาพ
47 คล่อง รวมถึงการหาช่องทางในการเพิ่มรายได้และลดค่าใช้จ่ายเพื่อลดความเสี่ยงในการบริหาร
48 เงินทุน

49
50

51 **คำสำคัญ:** สหกรณ์ออมทรัพย์ครู การวิเคราะห์ งบการเงิน

52

53 ^{1 2 3} สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 1, แผนกวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาลำปาง, ว.ต.หัวเวียง อ.เมือง จ.ลำปาง 52000

54 ^{1 2 3} Institute of Vocational Education : Northern Region1 Department of Accounting Lampang Vocational
55 college Huawaeng Sub-district Muang District Lampang Province 52000

* Corresponding author. Email : waantepp2798@gmail.com

56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85

ABSTRACT

The objective of the study was to an analysis financial statement Lampang teacher and credit cooperative, Ltd. In terms of financial liquidity, risk and efficiency profitability including revenue and expenses. By comparing the financial statements in the 2020 and 2017 accounts and using the horizontal financial ratios as an analysis instrument.

The results of the study showed that the liquidity in 2020, current ratio was 0.09 times, which decreased from the year 2017 by 0.03 times. The finding showed that the current asset was insufficient for the payment of current liabilities and considered having low liquidity. Changes in current assets were decrease from fiscal year 2017 by 0.11 times. Non-current assets were increased from year 2017 by 0.09 times. It could be seen that there was an increase in investment in non-current assets in The Free Credit Cooperative of Thailand Limited by 2.19 times. The investments had regulations regarding to payback, which may have to manage liquidity and took risks from investments.

The ability in the affordability ratio was liability ratio per asset ratio in 2020 by 0.63 times, increasing from year 2017 by 0.02 times. The equity ratio in 2020 was 0.37 times, decreasing from year 2017 by 0.02 times. The liability ratio and owner's equity ratios in 2020 and 2017 was 1.54 times. The finding showed that the investment in assets including cost management by using external sources which indicates a high risk.

86 Long-term liabilities to assets ratio in 2020 was 0.02 times, a decrease from
87 year 2017 by 0.06 times, the finding showed that the investment in assets has
88 decreased in long-term current liabilities. The efficiency of making profit analysis
89 results showed that the return on assets in 2020 was 2.29 percent, a decrease of
90 0.43 percent from 2017. Including the return on equity in 2020, 5.83 percent a
91 decrease of 1.08 percent from 2017, indicating that profitability is likely to decline.

92 The result of an analysis of revenue and expenses by using the horizontal
93 percentage showed that the interest income received on loans in 2020 increased
94 from 2017 by 11.22 percent. For the return on investment in 2020 was increase of
95 2742.92 percent from 2017, as a result of 2017, there was an additional
96 investment in investment and had not due to receive dividends. Resulting in
97 return on investment in 2017 The numbers were very low compared to 2020.
98 However, the creditability of the financial institution that invests the funds should
99 be considered as a guideline for prevention of risks. Including investments that
100 might not meet the objectives of the cooperative establishment. And analysis
101 the interest paid on deposits and short-term loan interest in 2020 increased from
102 2017 by 0.04 percent and 0.05 percent respectively, correspond to the interest
103 income. For the interest expenses for long-term loans in 2020, decreased from
104 2017 by 0.56 percent. The finding showed that the financial cost management was
105 better. For all operating expenses were found that was well managed and
106 controlled. It could be seen from the officer expenses and members decrease
107 from 2017 by 8.59 percent and 50.50 percent respectively. But Land, building and
108 equipment expenses were increase from 2017 by 2,257.35 and 1,256.39 percent.
109 As a result of a land purchase and doubtful. However, the analysis results should
110 take into account the limitations. Of the ratio with other non-numeric information
111 for consideration.

112

113 **Keywords:** Teacher Saving Cooperative, Financial statement analysis

114

115 **บทนำ**

116 สหกรณ์ออมทรัพย์ คือ สถาบันการเงินประเภทหนึ่งที่มีสมาชิกเป็นบุคคลที่มีอาชีพ
117 เดียวกัน หรืออาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์
118 และให้กู้ยืม ได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 โดยให้สมาชิกชำระค่าหุ้น
119 เป็นรายเดือน และจ่ายเงินปันผลให้สมาชิกตามอัตราที่กฎหมายสหกรณ์กำหนดไว้ เมื่อสมาชิกลาออก
120 สามารถถอนคืนค่าหุ้นได้ รวมถึงซื้อหุ้นเพิ่มได้เป็นครั้งคราว มีการส่งเสริมการออมทรัพย์กับสมาชิก
121 ด้านเงินฝากประจำและเงินฝากออมทรัพย์และให้ผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ยในอัตราเดียวกับธนาคาร
122 พาณิชย์ หรือสูงกว่าตามฐานะของแต่ละสหกรณ์ นอกเหนือจากส่งเสริมการออมให้สมาชิกแล้ว ยังให้
123 เงินกู้แก่สมาชิกโดยคิดอัตราดอกเบี้ยที่เป็นธรรม ประกอบด้วย 3 ประเภท คือ ประเภทที่ 1 เงินกู้เพื่อ
124 เหตุฉุกเฉิน ประเภทที่ 2 เงินกู้สามัญ ประเภทที่ 3 เงินกู้พิเศษ รายได้หลักของสหกรณ์ออมทรัพย์ได้มา
125 จากธุรกิจสินเชื่อ แต่มีสหกรณ์ออมทรัพย์หลายแห่งนำเงินไปลงทุนในสถาบันการเงินอื่นเพื่อสร้างรายได้
126 ถึงแม้สหกรณ์จะมีหน่วยงานทางราชการกำกับดูแลการบริหารงาน ได้แก่ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรม
127 ตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ ซึ่งการกำกับดูแลอาจไม่เข้มงวดมากนัก และด้วยกฎระเบียบของสหกรณ์ที่
128 หละหลวม และบริหารงานโดยคณะกรรมการที่คัดเลือกจากสมาชิก ซึ่งอาจขาดความรู้ความชำนาญใน
129 การบริหารด้านสินเชื่อและด้านการลงทุน อาจทำให้ผู้บริหารนำเงินไปลงทุนผิดวัตถุประสงค์ของ
130 สหกรณ์ ส่งผลให้ประสบปัญหาเรื่องสภาพคล่อง จากการนำเงินไปลงทุนแบบรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และ
131 การบริหารงานในยุคเศรษฐกิจฝืดเคืองและมีความเสี่ยงจากสถานการณ์โรคระบาดจากไวรัสโคโรนา
132 2019 (Covid-19) ทำให้สหกรณ์ออมทรัพย์มีแนวโน้มความเสี่ยงสูงขึ้น และเพื่อการบริหารงานของ
133 สหกรณ์บรรลุวัตถุประสงค์ตามอุดมการณ์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ จึงควรพิจารณาในเรื่องความสามารถ
134 ในการบริหารงานเชิงธุรกิจอยู่เสมอ

135 สหกรณ์ออมทรัพย์ครูลำปาง จำกัด จัดตั้งโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทาง
136 เศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิก ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์ ส่งเสริมการช่วยตนเองและ
137 ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก ให้บริการทางการเงินแก่สมาชิก จัดหาทุนและบริการสินเชื่อเพื่อ
138 การประกอบอาชีพและการดำรงชีพของสมาชิก ร่วมมือกับสหกรณ์อื่น สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย
139 ชุมนุมสหกรณ์ องค์กร ชุมชน ภาคเอกชน และหน่วยงานของรัฐเพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการ
140 ของสหกรณ์ และส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกและชุมชน

141 จากงบการเงิน ปี 2563 สิ้นสุด 30 พฤศจิกายน 2563 ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลำปาง จำกัด
142 แสดงยอดเงินรับฝากจากสมาชิก จำนวน 6,450,728,995.76 บาท ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10 บาท)
143 จำนวน 4,073,256,180.00 บาท รวมเป็นยอดเงินรับฝากและเงินทุนของสมาชิกจำนวนทั้งสิ้น

144 10,523,985,175.76 บาท มียอดเงินให้กู้ยืมระยะสั้น- สุกฤติ จำนวน 452,329,177.25 บาท มียอดเงิน
145 ให้กู้ยืมระยะยาว จำนวน 9,003,947,447.09 บาท เป็นยอดให้สินเชื่อสมาชิกทั้งสิ้น
146 9,456,276,624.34 บาท และสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลำปาง จำกัด มียอดเงินลงทุนระยะยาวจากการ
147 ซื้อหุ้นในชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด จำนวน 2,870,249,430.00 บาท ผู้วิจัยซึ่ง
148 เป็นสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลำปาง จำกัด จึงสนใจที่จะวิเคราะห์แหล่งที่มาของเงินลงทุนและ
149 ความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการลงทุนในชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด ระหว่างปี
150 2560-2563 เพื่อนำข้อมูลเสนอฝ่ายบริหารของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลำปาง จำกัด เพื่อเป็นแนวทางการ
151 บริหารความเสี่ยงในการลงทุนในชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด ส่งผลให้สหกรณ์
152 ออมทรัพย์ครูลำปาง จำกัด สามารถอยู่บริการสมาชิกต่อไปได้อย่างยั่งยืน

153 **วัตถุประสงค์ของการวิจัย**

- 154 1. เพื่อประเมินความเสี่ยงและความเหมาะสมของการบริหารเงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู
155 ลำปาง จำกัด
- 156 2. เพื่อใช้เป็นแนวทางการบริหารความเสี่ยงในการลงทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลำปาง จำกัด

157 **วิธีดำเนินการวิจัย**

158 การวิเคราะห์งบการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลำปาง จำกัด ปีบัญชี 2560-2563 เป็นการ
159 วิจัยเชิงคุณภาพ มีรายละเอียดการดำเนินงานดังนี้

160 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

161 ประชากร คือ งบการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลำปาง จำกัดและงบการเงินของชุมนุม
162 สหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด

163 กลุ่มตัวอย่าง คือ งบการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลำปาง จำกัด ปีบัญชี 2560-2563
164 และงบการเงินของชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด ปีบัญชี 2560-2563

165

166 2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

167 รวบรวมข้อมูลจากรายงานประจำปีและงบการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลำปาง
168 จำกัด ปี 2560-2563 และ รายงานประจำปีและงบการเงินของชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่ง
169 ประเทศไทย จำกัด ปี 2560-2563 เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสหกรณ์ ตำราวิชาการ งานวิจัย และ
170 วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง

171 3. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ ดังนี้

172 3.1 อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis) โดยทำการวิเคราะห์สภาพคล่อง
173 ความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ และประสิทธิภาพในการทำกำไร

174 3.2 อัตราร้อยละตามแนวนอน (Horizontal Analysis) โดยทำการวิเคราะห์รายได้และ
175 ค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลำปาง จำกัด

176 ผลการวิจัย

177 จากการวิเคราะห์งบการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลำปาง จำกัด ประจำปี
178 2560-2563 ด้วยการใช้อัตราส่วนทางการเงินและอัตราร้อยละตามแนวนอน สรุปผลดังนี้

179 1. ด้านสภาพคล่อง (Liquidity)

อัตราส่วน	ปีบัญชี 2560	ปีบัญชี 2563
อัตราส่วนหมุนเวียน (Current Ratio)	0.13 เท่า	0.09 เท่า

180 ตารางที่ 1 แสดงอัตราส่วนสภาพคล่อง

181 จากตารางพบว่า อัตราส่วนหมุนเวียน ปี 2563 เท่ากับ 0.09 เท่า น้อยกว่าปี 2560
182 เท่ากับ 0.04 เท่า หมายความว่า หากสหกรณ์มีหนี้สินหมุนเวียน 1 บาท จะมีสินทรัพย์หมุนเวียนที่
183 จะชำระเท่ากับ 0.09 บาท ซึ่งไม่เพียงพอต่อการจ่ายชำระหนี้ แสดงให้เห็นว่าสภาพคล่องต่ำ
184 แต่ด้วยการดำเนินการของสหกรณ์ส่วนใหญ่สินทรัพย์หมุนเวียนเกิดจากเงินรับฝากและเงินซื้อหุ้น
185 ของสมาชิก ถ้านำมาให้สมาชิกกู้ยืมในระยะยาว ทำให้ต้องหาแหล่งเงินกู้ระยะสั้นมาสำรองเพื่อ
186 รักษาสภาพคล่องซึ่งถือเป็นการบริหารงานทั่วไปของสหกรณ์

187 1.1 การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์ เปรียบเทียบปี 2563 กับ 2560

รายการสินทรัพย์	อัตราที่เพิ่มขึ้น/ลดลง
สินทรัพย์หมุนเวียน	- 0.11
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	0.09
สินทรัพย์รวม	0.08

188 ตารางที่ 2 แสดงการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์

189 จากตารางพบว่า อัตราสินทรัพย์หมุนเวียน ในปี 2563 ลดลงคิดเป็นร้อยละ 0.11
190 ส่วนอัตราสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ในปี 2563 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 0.09 ส่งผลให้อัตราสินทรัพย์
191 รวมในปี 2563 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 0.08 ซึ่งเป็นเหตุจากการเพิ่มเงินลงทุนในชุมนุมสหกรณ์
192 ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด จำนวน 900,000,000 บาท คิดเป็นอัตราการเพิ่มเงินลงทุน

193 เท่ากับ 2.19 เท่า โดยชุมนุมสหกรณ์มีระเบียบกำกับไว้เกี่ยวกับการค้ำเงินไว้ ดังนั้นจึงต้องบริหาร
 194 สภาพคล่องและอาจรับความเสี่ยงที่เกิดจากการนำเงินไปลงทุนดังกล่าว

195 1.2 การเปรียบเทียบอัตราส่วนเงินลงทุน

อัตราส่วน	เท่า
อัตราส่วนการลงทุนเพิ่มในหุ้นของชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย	2.19
อัตราส่วนการลงทุน/ทุนเรือนหุ้นของชุมนุมสหกรณ์	9.38

196 ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบอัตราส่วนเงินลงทุน

197 จากตารางพบว่า สัดส่วนการถือครองทุนเรือนหุ้น เท่ากับ 9.38 เท่า ถือเป็นสัดส่วนที่
 198 สูงมาก เมื่อเทียบกับจำนวนสมาชิกทั้งหมดของชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย
 199 จำนวน 1,099 แห่ง ทำให้ต้องรับส่วนได้เสียจากการดำเนินงานของชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์
 200 แห่งประเทศไทย ร้อยละ 9.38 ทุนเรือนหุ้นนี้ถือเป็นเงินลงทุนที่ไม่ได้อยู่ในความต้องการของตลาด
 201 โดยมีระเบียบการค้ำเงินไว้ว่า จะจ่ายคืนค่าหุ้นจากกรณีที่สมาชิกลาออกจากทุนรับโอนหุ้นซึ่งสะสม
 202 ไว้จากกำไรเท่านั้น โดยในข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2563 ชุมชนสหกรณ์มียอดสะสมเพื่อค้ำเงิน
 203 จำนวน 348,211,500 บาท และ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2562 เท่ากับ 338,331,500 บาท เห็นได้ว่า
 204 มีการจัดสรรกำไรสุทธิเพื่อค้ำเงิน ประมาณปีละสิบล้านบาท ซึ่งอาจส่งผลให้สหกรณ์ออมทรัพย์ครู
 205 ลำปาง จำกัด สภาพคล่องเกี่ยวกับเงินลงทุน คิดเป็นร้อยละ 0.99 เมื่อเปรียบเทียบกับ
 206 เงินลงทุนระยะยาวทั้งสิ้น 2,870,249,430 บาท

207 2. ด้านความสามารถในการจ่ายชำระหนี้

อัตราส่วน	ปี 2560	ปี 2563
อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์	0.61 เท่า	0.63 เท่า
อัตราส่วนส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์	0.39 เท่า	0.39 เท่า
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	1.54 เท่า	1.54 เท่า
อัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อสินทรัพย์	0.08 เท่า	0.02 เท่า

208 ตารางที่ 4 แสดงอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายชำระหนี้

209 จากตารางพบว่า อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ ปี 2563 เท่ากับ 0.63 เท่า เพิ่มขึ้นจาก
 210 ปี 2560 เท่ากับ 0.02 เท่า หมายความว่า หากลงทุนในสินทรัพย์ 1 บาท มาจากการก่อหนี้สินซึ่ง
 211 เป็นแหล่งเงินทุนภายนอก 0.63 บาท มีจำนวนเกินครึ่งของราคาสินทรัพย์ รวมไปถึงอัตราส่วน
 212 หนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ปี 2563 และปี 2560 เท่ากับ 1.54 เท่า หมายถึง เงินทุนของสหกรณ์
 213 1 บาท มีการใช้แหล่งเงินทุนภายนอก และมีสินทรัพย์รวมที่ใช้เงินทุนของสมาชิกเท่ากับ 0.39 เท่า

214 ซึ่งอีกร้อยละ 0.61 มาจากหนี้สินภายนอก แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีความเสี่ยงสูง มีการใช้แหล่ง
215 เงินทุนภายนอกสูงกว่าเงินทุนภายใน

216 ส่วนอัตรานี้สินต่อส่วนของเจ้าของ ในปี 2563 และปี 2560 เท่ากับ 1.54 เท่า แสดงให้
217 เห็นว่ามีเงินทุนจากการกู้ยืมสูงกว่าเงินลงทุนของสมาชิก ทำให้มีภาระต้นทุนทางการเงินคือ
218 ดอกเบี้ยจ่าย และอัตราส่วนหนี้สินระยะยาวต่อสินทรัพย์ ปี 2563 เท่ากับ 0.02 ลดลงจากปี 2560
219 เท่ากับ 0.06 เท่า แสดงให้เห็นว่า นำหนี้สินระยะยาวมาลงทุนในสินทรัพย์ลดลง

220 3. ด้านประสิทธิภาพในการทำกำไร (Profit ability)

อัตราส่วน	ปี 2560	ปี 2563
อัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุน (ROI)	2.72%	2.29%
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)	6.91%	5.83%

221 ตารางที่ 5 แสดงอัตราส่วนประสิทธิภาพในการทำกำไร

222 จากตารางพบว่า อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ปี 2563 เท่ากับร้อยละ 2.29 ลดลง
223 จากปี 2560 เท่ากับร้อยละ 0.43 และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ปี 2563 เท่ากับ
224 ร้อยละ 5.83 ลดลงจากปี 2560 เท่ากับร้อยละ 1.08 จะเห็นได้ว่ามีแนวโน้มในการทำกำไรน้อยลง

225 4. ด้านรายได้และค่าใช้จ่าย เปรียบเทียบระหว่างปี 2563 กับ ปี 2560

รายการรายได้และค่าใช้จ่าย	ร้อยละเพิ่มขึ้น/ลดลง
ดอกเบี้ยรับเงินให้กู้	- 11.22
ดอกเบี้ยรับเงินฝาก	- 71.50
ผลตอบแทนจากเงินลงทุน	2,742.92
รวมรายได้	10.22
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	0.04
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืมระยะสั้น	0.05
ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืมระยะยาว	- 0.56
รวมดอกเบี้ยจ่าย	- 0.03
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่	- 8.59
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่ดินอาคารและอุปกรณ์	2,257.35
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสมาชิก	- 50.50
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่น	1,256.39
รวมค่าใช้จ่าย	423.15

226 ตารางที่ 6 แสดงร้อยละเพิ่มขึ้น/ลดลงของรายได้และค่าใช้จ่าย

227 จากตารางพบว่า รายได้จากดอกเบี้ยรับเงินให้กู้และดอกเบี้ยรับเงินฝากในปีบัญชี 2563
 228 ลดลงจากปีบัญชี 2560 คิดเป็นร้อยละ 11.22 และร้อยละ 71.50 ส่วนผลตอบแทนจากเงินลงทุน
 229 ปีบัญชี 2563 เพิ่มขึ้นจากปี 2560 ร้อยละ 2,742.92 เป็นผลมาจากในปี 2560 มีการนำเงินไป
 230 ลงทุนเพิ่มขึ้น และยังไม่ครบกำหนดเวลาของการได้รับเงินปันผลทำให้ผลตอบแทนจากเงินลงทุนใน
 231 ปี 2560 มีจำนวนต่ำมากเมื่อเทียบกับปี 2563 ทั้งนี้จึงควรมีการพิจารณาถึงความน่าเชื่อถือของ
 232 สถาบันการเงินที่นำเงินไปลงทุนเพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงและวัตถุประสงค์ของการ
 233 จัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์

234 ส่วนดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝากและดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืมระยะสั้น ในปี 2563 เพิ่มขึ้นจาก
 235 ปี 2560 คิดเป็นร้อยละ 0.04 ส่วนดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืมระยะยาว ในปี 2563 ลดลงร้อยละ 0.56
 236 ซึ่งเป็นทิศทางตรงกันข้ามกับผลตอบแทนจากการลงทุนที่เพิ่มขึ้น สำหรับค่าใช้จ่ายในการ
 237 ดำเนินงานเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ และสมาชิก ในปี 2563 ลดลงคิดเป็นร้อยละ 8.59 และร้อยละ
 238 50.50 ตามลำดับ ในขณะที่ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่ดินอาคารและอุปกรณ์รวมถึงการดำเนินงานอื่น
 239 ปีบัญชี 2563 เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 2,257.35 และ ร้อยละ 1,256.39 ตามลำดับ เนื่องจากเป็น
 240 ค่าใช้จ่ายตามคำพิพากษากรณีจัดซื้อที่ดิน และเกี่ยวกับหนี้สงสัยจะสูญ-ลูกหนี้ตามคำพิพากษาคดี
 241 การจัดซื้อที่ดิน

242 4.1 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสมาชิก

ค่าใช้จ่าย	ร้อยละเพิ่มขึ้น/ลดลง
สมทบกองทุนสวัสดิการความมั่นคง 1	- 91.677
สมทบกองทุนสวัสดิการความมั่นคง 2	- 91.385
สมทบกองทุนสวัสดิการความมั่นคง 3	- 90.959
สมทบทุนสวัสดิการสงเคราะห์สมาชิก	- 100
โครงการช่วยเหลือสมาชิก	0
โครงการพัฒนาสมาชิกใหม่	83.528
โครงการประชุมสัมมนาสมาชิกที่เกษียณ	25.953
โครงการสหกรณ์พบสมาชิก	3.237
โครงการพัฒนาสมรรถนะกรรมการบริหารกลุ่ม	100
ค่าดำเนินการในการสรรหาผู้แทนสมาชิก	100
รวมทั้งสิ้น	- 50.50

243 ตารางที่ 5 แสดงร้อยละเพิ่มขึ้น/ลดลงของค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสมาชิก

244 จากการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสมาชิก ปี 2560 กับ ปี 2563 จะเห็นได้ว่า
245 เงินสมทบกองทุนสวัสดิการความมั่นคง ส่วนที่ 1 ลดลงจากปี 2560 ร้อยละ 91.677 ส่วนที่ 2
246 ลดลงร้อยละ 91.385 และ ส่วนที่ 3 ลดลงร้อยละ 90.959 ตามลำดับ และมีค่าใช้จ่ายตามโครงการ
247 พัฒนาสมรรถนะกรรมการบริหารกลุ่มและสมาชิก และค่าดำเนินการในการสรรหาผู้แทนสมาชิก
248 เพิ่มขึ้น จากปี 2560 อัตราร้อยละ 100 โดยภาพรวม ถือได้ว่าการบริหารค่าใช้จ่ายในปี 2563
249 มีประสิทธิภาพ มากกว่าปี 2560 แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีการบริหารจัดการและควบคุมค่าใช้จ่าย
250 ในการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี

251

252

253 **อภิปรายและสรุปผลการวิจัย**

254 การวิเคราะห์ห้วงการเงินของสหกรณ์ครูลำปาง จำกัด สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

255 1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียนที่ต่ำ แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลำปาง จำกัด ขาด
256 สภาพคล่องของสินทรัพย์หมุนเวียนระยะสั้น ไม่เหมาะกับการนำไปลงทุนในหุ้นของชุมนุมสหกรณ์
257 ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย

258 2. อัตราส่วนการลงทุน/ทุนเรือนหุ้น คิดเป็น 9.38 เท่า ของหุ้นชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่ง
259 ประเทศไทย แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลำปาง จำกัด ต้องรับส่วนได้เสียจากผลตอบแทน
260 ในการจ่ายเงินปันผลในอัตรา 9.38 ตามส่วนได้เสียในเงินลงทุนในหุ้นซึ่งเป็นอัตราที่สูงมาก โดยถือ
261 ว่าเป็นไปตามการดำเนินงานภายใต้ความไม่แน่นอนของสภาพเศรษฐกิจ

262 3. สิทธิในการออกเสียงของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลำปาง จำกัด คิดเป็นร้อยละ 0.090
263 (1 สหกรณ์ออกเสียงได้ 1 สิทธิ) จากจำนวนสหกรณ์สมาชิกทั้งหมด 1,099 แห่ง ของชุมนุมสหกรณ์
264 ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งถือว่าไม่มีผลต่อการแสดงความคิดเห็นหรือเสนอเปลี่ยนแปลง
265 หลักเกณฑ์เกี่ยวกับชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทยแต่อย่างใด ดังนั้นเงื่อนไขการคืนหุ้น
266 ของชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทยจะเป็นไปตามระเบียบเท่านั้น

267 **ข้อเสนอแนะ**

268 ในการวิจัยการวิเคราะห์ห้วงการเงินของสหกรณ์ครูลำปาง จำกัด ครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะดังนี้

269 1. ควรมีการจัดหาแหล่งเงินทุนที่ดอกเบี้ยต่ำ เพื่อเสริมสภาพคล่องในการบริหารงานทั่วไป

270 2. ควรหาช่องทางในการเพิ่มรายได้ และลดค่าใช้จ่าย

271 เอกสารอ้างอิง

- 272 [1] กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2542). พระราชบัญญัติสหกรณ์. สืบค้นเมื่อ 22 ธันวาคม 2563
273 จาก <http://www.lptcoop.com/lptcoop>.
- 274 [2] กาญจณี กังวานพรศิริ และลัดดา พิศาลบุตร. (2554). การวิเคราะห์ความมั่นคงและการ
275 บริหารความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ จำกัด. ในการ
276 ประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มสธ.ครั้งที่1. (น. O-SS 10). กรุงเทพฯ
277 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- 278 [3] เฉลิมพร อภิขณาพงศ์. (2548). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกำไรของสหกรณ์ออมทรัพย์.
279 มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- 280 [4] ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2561). ข้อบังคับชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่ง
281 ประเทศไทย จำกัด.สืบค้นเมื่อ 22 ธันวาคม 2563 จาก <http://www.fsct.com/law-doc>.
- 282 [5] วิภารัตน์ สอนวิสัย. (2554). การประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ กรณีศึกษา สหกรณ์
283 ออมทรัพย์ครุระนอง จำกัด. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- 284 [6] วชิรียา ถาวร. (2559). การบริหารเงินทุนสหกรณ์ออมทรัพย์ กรณีศึกษา สหกรณ์ออมทรัพย์
285 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำกัด. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- 286 [7] สหกรณ์ออมทรัพย์ครุลำปาง จำกัด. (2563). รายงานงบการเงิน.ลำปาง.
- 287 [8] อมรรัตน์ อัครราช. (2553). การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่
288 ใหญ่มาก กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ เอกชน ตำรวจ และทหาร . มหาวิทยาลัย
289 แม่โจ้.เชียงใหม่.